

Előfizetési ár:

Egész évre ——— 4 K.
Fél évre ——— 2 K.
Negyed évre ——— 1 K.
Egyes szám ——— 20 f.

Felelős szerkesztő:

SUGÁR KÁROLY
m. k. főerdőmérnök.

Főmunkatárs:

BALOGH ERNŐ
m. k. főerdőmérnök.

AZ ERDŐ

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői,
erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Hirdetések

egy hasábos garmondsze-
dés milliméter soronkint
10 fillérrel, táblázatos és
garmond betűnél kisebb
betűfaj szedés másfélsze-
res egységárral számítá-
tik. — Az egész oldal négy
hasáb széles.

Előfizetőknek az állaski-
nlát és kereslet rovata
rövid közlésekre díjtala-
nul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V.,
Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szét-
küldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő»
szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők
Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz.
A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordít-
tatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

- Gyérítési fa termelése és szállítása. (L—l.)
Bétművelés. (Lonkay Antal.)
A foglyállomány gondozása. (Gyulay Gy. Károly.)
Gazdasági tanácsadó: A fehér és a sárga plimutokról (képpel)
(bl). — Sertésöl (—h). — Milyen fekvést adjunk a veteményes
ágyaknak? (—h). — Szobanövények átültetése (—h). —
Mogyoró (—h). — Korai ugorka. — A vakond.
Különfélék: Értésítés. — Irodalom. — Eljegyzés. — Selmező-
bánya-rónai segélyegylet. — Oleander. — Fenyőillat. — Idő-
jelzés.
Hivatalos közlemények: Az eleven és hasznos vadnak s a hasz-
nos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása
tárgyában.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. A gyémánt-függők. (M. Hrabovszky Julia.)

Gyérítési fa termelése és szállítása.

Hazánknak számos vidékén, még erdővel dús helye-
ken is a tüzelőfa értéke annyira emelkedett, hogy a
gyérítési fa biztos jövedelmezéssel elhelyezést talál.

A fiatalosok gyérítésének, az erdőnevelési szempont-
ból oly fontos áterdöléseknek eddig legfőbb akadályá:
a bizonytalan vagy épen a lehetetlen értékesítés volt.
Pedig az áterdölés gyakorlatában levő szakemberek iga-
zolhatják, hogy jó növésű, egészséges és értékes fiatal-
osokat és fiatal erdőket kifogástalan minőségben csakis
időszakról-időszakra megújuló gyérítésekkel, áterdölé-
sekkel lehet nevelni.

A természet minden emberi beavatkozás nélkül is
nevel — legalább szemre — szép fiatalosokat, de ha e
fiatalosok növekedését figyelemmel kísérjük, látnunk
kell, hogy a természet nem válogat; ha a fiatalosban
a sarjak, vagy a kevésbé értékes fanemek az erősebbek,
ezek növekedésének kedvez, a beteges, rossz növésű fákat
pedig oly hosszú és sorvasztó élethalál harez küszöböli
ki, mely az életben maradt egészséges fáknak is árt.

Ez utóbb említett hibákat küszöböli ki az emberi
beavatkozás az időszakonkénti áterdölésekkel.

E rövid közlemény keretében hosszú lenne előso-
rolni a különböző áterdölési módokat — melyek külön-
ben még jelenleg is mélyreható tanulmány tárgyait ké-
pezik — itt csak a legegyszerűbb erdőgazda által is
gyakorolható gyérítésekről szövegek, melyeknek főszabálya:

gyakran és mérsékelten kell áterdölni, akkor durvább
hibákat, melyek az erdő fejlődésének ártanak, nem
követhetünk el.

A gyérítés útján kiszedendő fatömeget, nyáron, a
mikor a fiatal erdők teljes lombdíszkben pompáznak,
kell kijelölni, mert ekkor tudjuk megítélni a koronák-
nak egymásra való hatásából, hogy hol és mily mérték-
ben fenyegeti a fenntartani kívánt nemesebb fanemet az
elnyomatás veszedelme. A kijelölésnél tehát tisztában
kell lennünk a gazdálkodás céljával s e célzott szem előtt
tartva kell kijelölnünk minden beteges, rossz növésű és
elnyomott olyan fászkát, melyből életerős törzset nevelni
micsen reményünk, ki kell jelölnünk a sarjakat, melyek
ugyan a fiatal erdőben a legerőteljesebb növésűek, de
elnyomják a magról kelt, kifogástalan erdő nevelésére
hivatott egyenes növésű fászkákat s ki kell jelölnünk
ama más fanemű, bár szintén erőteljesen növekvő fanemek
egyedeit, melyeknek tenyésztését a gazdaság célja nem
írja elő; ilyenek a gyorsan növekvő lágylombfák, fiatal
bükösökben a gyorsabban növekvő és csekélyebb értékű
gyertyán, tölgy fiatalosokban a lágylombfákon kívül
az erőteljesebben növekvő bükk és gyertyán.

Egy másik főszabálya azonban az áterdölésnek az is,
hogy az erdő lombkoronáját nem szabad annyira meg-
szakítani, hogy ezáltal a záródásban hézag támadjon;
tehát ott, a hol a sűrű erdőt ritkás foltok váltják fel, e
ritka foltokon nem válogatunk, bármi nemű fával meg-
elégszünk, hogy a talaj beárnyékolva maradjon s a nap
hevének s a szél szárító hatásának kitéve ne legyen.

A kijelölt fászkákat az ősz folyamán a tél beállta
előtt vágatjuk ki.

A kiszállítás télen történik, mert szánkóval kevesebb
kárt okozunk az erdőnek; de azért szánkóval is érzé-
keny kárt okoznánk a kigyérített fiatalosban, ha azon
keresztül-kasul engednők a vevőket barangolni.

Hogy e károsítást megakadályozzuk, ősszel a ki-
jelölt fászkák kivágása után, a ledöntött fatömeget kézi
erővel az utakhoz közelítjük s egy-egy fuvarnyi cso-
mókba rakásoljuk. E közelítés a termelési munkát csak
látszólagosan drágítja meg, mert ha a közelítést fel-
ügyeletünk alatt saját munkásainkkal végeztetjük, az
állva hagyott értékes erdő megrongálását megakadályoz-

zuk, míg ha a vevők hordják ki a ledöntött fát az utakhoz, nemcsak nem kimélik féltve őrzött fiatal erdőnket, de a ledöntött faanyagban válogatva, a gyengébb méretű részét az erdőben hagyják.

A gyéritést ugyanazon területen körülbelül minden ötödik esztendőben megismételhetjük. L—l.

Rétművelés.

Irta: Lonkay Antal.

A gazdálkodás alapja: a sikeres takarmánytermelés. A jó gazdáról azt mondják: rendben van a szénája. Az előrelátó, okos gazdát ennél találóbban nem is lehetne jellemezni, mert a ki gazdaságához mért mennyiségben tartott haszonállatait erőteljes minőségben teleli ki, egyszersmind annyi trágyát gyűjt, hogy gazdasági földjeit bőven feljavítsa, a legbővebb termést remélheti.

Szántóföldön is lehet, sőt kell is takarmányt nevelni, mert a takarmány-növényeknek a vetésforgóba való felvétele feleslegessé teszi az ugart s jobban javítja a földet, mint az ugar s e mellett nagyobb jövedelmet biztosít, mert az ugar ideig-óráig csak silány legelőt szolgáltat s bár a legelő is igen fontos tényezője a gazdálkodásnak, de mit ér a sok legelő, ha nincs mivel a marhát télen eltartani! Az igaz, hogy elemi csapások, de csakis elemi csapások, többé-kevésbé elpusztíthatják a szántóföldön termelt takarmányt, azonban jó megművelés és körültekintő gondoskodás mellett az elpusztulás esélyei igen ritkák.

Legbiztosabb takarmánytermő területe a gazdának

a rét, a melynek termését az okos gazda megtöbbszörözheti. Mégis szomorúan kell tapasztalunk, hogy a rétek általában a legmostohább elbánásban részesülnek, ápolásával, feljavításával keveset törődnek s e nébá nonságnak legbiztosabb következménye a termés apadása, a legértékesebb füvek kiveszése, az elmohosodás és a teljes elvadulás.

A rétek ápolásánál nem kell sajnálnunk a fáradságot, a jelentéktelennek látszó károsodást már csirájában kell megakasztani, mert később nagyobb és költségesebb munka árán se vagyunk képesek a nagyobb kárt megelőzni és elhárítani.

A vakanturásokat és hangyaszombékokat minden tavasszal kapa és gereblye segítségével el kell egyengetni. Elhanyagolt réteken a régi már fűvel benőtt dombokat hosszában ketté metszük, az így kettémetszett gyephantokat kétfelé választjuk, alóluk a földet kiszedjük, a komposztrágyát halomra hordjuk s a gyephantokat a kiegyengetett földre lesimitjük. Eltávolítjuk a rétekről a köveket és bokrokat, mert ezek nemcsak kisebbitik a termőterületet, de a kártékony rovaroknak és egereknek is buvóhelyül szolgálnak. Kitisztogatjuk a vízlevezető árkokat s az ezekből kiszedett földet vagy iszapot szintén a komposztrakásra hordjuk.

A rétépolásnak egyik legfontosabb művelete: a gyomok irtása.

A gyomokat a rendszeres trágyázással is irtjuk, mert a rendszeres trágyázás a hereféle legbecsesebb takarmánynövények elszaporodását mozdítja elő, különösen ha mésszel és hamuval is trágyázunk, mely utóbbi a

TÁRCZA.

A gyémánt függők.

Irta: M. Hrabovszky Julia.

A barátnő elment és Halmayné egyedül maradv szalonjában, fájdalmasan töprengett el a hallott hírek fölött: testvérnéje tehát Budapesten van a leánykájával! A Pannoniában laknak és lótnak-futnak a kelengye után, mert Margitka menyasszony!

Lehetséges-e?! Halmayné mint tiz éves kis leányt látta utoljára a keresztleányát és ime... a szőke fürtű édes gyermek ma már menyasszony! Hová repült el ez a nyolcz év?! Nyolcz éve lenne már, hogy az ő áldott, édes anyja meghalt és ő meghasonlott a testvérnéjével? Halmayné alig hiheti. Pedig úgy volt... és az asszony szíve elszorult, elgondolva, hogy nyolcz hosszú év lepergett az élet orsóján, a nélkül, hogy egyikük is megkísérlette volna a kibékülést. Halmaynéban megvolt a jó szándék és gyakrabban is szólt erről az urának, de Halmay ilyenkor rendesen így felelt: «Nem engedem, hogy te tedd az első lépést, a nénéd nagyon is csúf váddal illetett, nagyon is megfélekedezett magáról, aztán mire való is volna ez a kibékülés?» Sokáig úgy sem tartana, mert azzal a «szeretreméltó hárpiaival» nem lehet békességben megmaradni.»

Halmay, a sógornőjéről beszélve, nem is nevezte őt másként, mint «szeretreméltó hárpianak» és ez a név kitűnően is illett Laky Imrénére, Halmayné testvérnéjére. Mert ez az asszony maga volt a kedvesség, a szeretetreméltóság idegenekkel szemben és addig, a míg az ő akarata érvényesült; ha azonban valaki az ő akaratára ellen mert cselekedni, akkor vége volt a szeretetreméltóságnak és megjelent a «hárpia». Jaj volt aztán annak, a ki ellen ő fordult! Szóáradatát megakasztani senki sem volt képes, furfangos észjárása kiforgatta, rosszra magyarázta a legártatlanabb megjegyzés értelmét, eltorzította a legjobb akartu cselekedetet! Az utolsó szó mindég az övé volt és a szenvedélyes asszony nem ismert ilyenkor sem határt, sem kiméletet.

Nagyon fiatalon, alig 16 éves korában ment férjhez. Gyönyörű szép leány volt és kicsi korától kezdve már agyonbeczésték odahaza; ezt a túlzott kényeztetést aztán folytatta a fülíg szerelmes, kissé együgyű férj, segédkezett benne neki az egész kisvárosi közönség, a kit a gyönyörű szép fiatal asszony behizelgő modorával egészen megbabonázott. De e túlzott tömjénezés mellett a szép asszonyban egyre jobban kifejlődött a hárpia-természet, a veleszületett önzés, kapzsiság, irigység. Elsőnek hitte magát és mindent magának akart.

Négy évvel fiatalabb huga, Halmayné, teljesen ellentéte volt neki. Az alig csinos leány, jelentéktelen kül-

mohot is kiöli. De az istállótrágyát bőven és frissen a réten szétszórni nem szabad, mert a bő és friss istállótrágya után a buja talajokat kedvelő gyomok, például a vadsóska, lapu és bürök terjednek el, s a friss istállótrágyában különben is igen sok csiraképes gyommag van, mely a rétre kiszórva szintén felburjánzik.

Az egyévi gyomok irtását többszöri korai kaszálásal irtjuk, így a gyomok nem képesek magot érlelni s kivesszni kénytelenek.

Az erősebb gyökerű gyomokat gyökerestől kell kiásni. A mocsaras részleteket, a hol káka és sás terem, le kell csapolni. A száraz talajt kedvelő gyomokat pedig ott, a hol lehet, vízzel való elárasztással irtjuk, de ez esetben a víznek rendes lefolyásáról kell gondoskodnunk, nehogy rétünk elmocsarasodjék. Ha a réten nagyon sok és nehezen irtható gyom van, a rétet felszántjuk s pár évig mint szántót kezeljük s csak ha a gyomok teljesen kivessztek, vetjük be ismét jó réti füvekkel.

A rétművelésnek egyik leghathatósabb tényezője a keresztül-kasul való bõronálás. Csakis éles vasboronával, leghelyesebben a Lacke-féle lánczboronával fogasoljunk. A fogasolással irtjuk a mohot, e mellett a fogasolás épp úgy hat, mint a kapálás, szellõzteti a talajt s bővebb sarjadzásra indítja a fûgyököket. Fogasolni lehet õsszel, vagy tavasz elején.

Ha üres helyek vagy foltok mutatkoznak a réten, ezeket felkapáljuk, jó fûmagvakkal bevetjük és begereblyezzük.

A réteket, hogy termõerejüket fokozzuk, állandóan

trágyázni kell s e czélból fel kell használni minden kínálkozó trágyaszert, annál is inkább, mert mint elõbb is láttuk, a túlsok istállótrágya csak a gyomokat szaporítja, míg a kevert trágya a jó füveket gyarapítja.

Ha a réteket nem szokta elönteni a víz, holdanként 6—8 szekeret számítva, õsszel szalmás trágyával hintjük be a rétet, ez hideg és fagy ellen is védi a növényeket. De behinthejük a rétet érett portrágyával is. A szalmát tavasszal összegereblyéjük s a rét egy félreesõ helyén felhalmozzuk. Ez képezheti alapját a keveréktrágyának. E halomra gypföldet, árok- és tóiszapot, hamut, mindenféle növényhulladékot, burgonyaszárat stb. mind oly anyagokat hordunk össze, melyek könnyen rothadnak. A keveréktrágya-halmot égetett mészzel rétegezzük; a mész a levegõ nedvességét magába szívja megoldódik s az egész halom rothadását elõmozdítja. A keveréktrágya csak akkor szórható szét, ha többszöri átlapátolás után teljesen porrá érett. Egy holdra 14—18 szekeret számítanak.

A trágyalé õsszel, vagy télen a hóra elöntve, szintén kitünõ trágyája a rétnak. Zöld növényzetre nem szabad önteni, mert kiégeti a rétet.

A ki elegendõ hamut képes összegyûjteni, õsszel felhívva, tiszta hamuval is trágyázhatja a réttjét; a hamut se szabad zöld növényzetre szórni, mert szintén kiégeti a rétet. Hamutrágyázás után leginkább a beces hereféle takarmánynövények terjednek el.

Száraz réteket juhok kosaraztatásával is fel lehet javítani.

Ha rétünk folyó vagy patak mellett fekszik, vizezés-

sejének tudatában lelki tulajdonait igyekezett fejleszteni. Szerény, házias, dolgos, simulékony kedély volt, betegeskedõ édes anyjának egyetlen vigasza, öröme, boldogsága; csakhogy persze az anya nagyon titkolta, hogy szive fiatalabb leánya felé hajlik, mert félt õ is a «szertetreméltó hárpiaától». Azért a míg a fiatalabbik leánya odahaza volt, nagyon vigyázott, nehogy az õregebbiknek a féltékenységét felébredszze, késõbben pedig, mikor Halmayné férjével a fõvárosba került, minden újabb ajándék vagy egyéb küldeménynél, a jó asszony el nem mulasztotta megírni: «Meg ne ird a nénédnek».

Lakyné azonban azért kezdte észrevenni, hogy anyja bőkezûbb kisebbik leánya iránt és fõleg az öreg asszony ékszeres ládáját õrizte féltékeny szemmel. Különösen pedig egy pár antik formájú brilláns függõt, a mit nagy becsben tartott az édes anyja, nemcsak értékénél fogva, de azért is, mert egyik leánykori barátnõje egy dúsgazdag grófné hozta azt neki egy nagyon ünnepestélyes alkalomkor Párisból.

Abban az idõben Páris még nagyobb varázserõvel bírt mint jelenleg, mikor a könnyû és olcsó vasuti közlekedés nemcsak a gazdag fõrangnak, de a szerény viszonyok között élõ halandók számára is megközelíthetõvé teszi a nagyvilági gyönyörök eme Mekkáját.

Az egész kis város akkoriban csak ezekrõl a fûlbevalókról beszélt, megsudálta azokat és tulajdonosnõjük

bizonyos szent áhitattal viselte. Lakyné nem is kételkedett, hogy egykoron mint idõsb nõvér, õ kapja meg a függõket.

Úgy történt azonban, hogy anyja, kit súlyos betegsége alatt betegágyához hívott fiatalabbik leánya ápolat önfeláldozóan, akkor halt el hirtelen, váratlanul, mikor már a javulás útján volt és Halmayné már nem volt mellette. Lakyné pedig, még mielõtt táviratilag visszahívott huga megérkezett volna, már is felfedezte az ékszeres ládában a gyémánt függõk hiányát és nem akarta hugának elhinni, hogy édes anyjuk azokat már elõzetesen odaajándékozta Halmaynének, de azzal vádolta, hogy õ azokat anyja betegsége alatt jogtalanul vette el. Nagyon csúnya veszekedés támadt közvetlen a temetés után: Halmayné kész volt lemondani a függõkrõl és azokat visszaküldeni testvérnénjének, ám a férje errõl hallani sem akart, mert ezáltal beõsmerését látta volna sógornõje vádjának.

A «szertetreméltó hárpia», sógora ellentállása által sodrából végképen kihozva, hevességében olyanokat mondott, a miket maga is megbánt késõbben; szóval a veszekedés úgy elmérgesedett, oda fajult, hogy a két testvér haragban vált el és nyolcz évet töltött távol egymástól, haragban.

Bizonyára mindketten megbánták már akkori heveségüket, mert bárminõ értékes és szép volt is az a gyé-

sel javíthatjuk a rétet, ily módon a könnyű homokos s a kevésbé termékeny kavicsos földből is bőven termő rétet alakíthatunk. A víz minden költségünk nélkül hozza rétünkre a növény tápláló anyagokat s így a helyett, hogy a rétet trágyáznunk kellene, a vizezett rét bő takarmányterméséből több haszonállatot vagyunk képesek tartani, több trágát gyűjteni s szántóföldjeink termését gyarapítani. Azért, a ki csak teheti, ne mulassza el a rendelkezésére álló folyóvizet a rétre időnként az alább következő szabályok szerint rávezetni. A víz nemcsak azokkal a táplálóanyagokkal javítja a rétet, melyek benne feloldva vannak, hanem azokkal is, melyeket iszap alakjában magával hord. Legjobb az oly folyóvíz, mely helységeken, művelt földeken és jó karban tartott erdőségeken át vonul el s mely esős idő alkalmával a környezetből igen sok trágyaanyagot hord magával.

A csörgedeztetési módnál a folyóvizet a rét legmagasabb pontján egy főárokba vezetjük, a főárokba az osztó s ezekből a vizező árokba jó a víz. Az árokrendszert az alábbi ábrák érhetően magyarázzák meg.

Önként érhető, hogy az árokrendszernek oly eséssel kell bírnia, hogy az egész rét egészben vagy részletekben elárasztva, a víz az elárasztott területen átcsörgedezzen és sehol állva ne maradjon, nehogy mocsarak

képződjenek. Az osztó- és vizező árok csak 7—8 cm. szélesek és mélyek legyenek, hogy azoknak folyása egy kő- vagy fadarabbal, vagy egy gyephanttal könnyen elzárható s a vízfolyás tetszés szerint szabályozható legyen.

A csörgedeztetés általános szabályai a következők: laza, áteresztő földön, valamint meleg fekvés és száraz időjárás alkalmával hosszabb ideig tarthat a vizezés. A különben is nedves talaju réteknél minden 14, agyagos talaju réteknél minden 10—12, meszes földön minden öt s homokos kavicsos földön minden három napban kell vizezni.

Hideg időjárásnál délben, meleg időjárásnál este kell vizezni.

Legtöbb táplálóanyagot hord a folyóvíz az őszi eszések alkalmával; azért a csörgedeztetés fő ideje az ősz, a mikor, különösen ha száraz az időjárás, éjjelnappal csörgedeztetni kell. Ha a fagyok beállanak, a vizesést be kell szüntetni, nehogy jégkéreg képződjen a rétünkön, de hóolvadáskor a vizezést folytatni lehet s különösen el ne mulasszuk a vizezést tavaszi derek alkalmával, mert ezáltal a rét növényzetének jótékony védelmet biztosítunk. Ha tavasszal már erősebben melegszik az idő, a vizezést ritkábban gyakoroljuk, nehogy talajunk erősen lehüljön, mert e körülmény a fűnövést erősen megakasztja. Nyáron ritkábban csörgedeztetünk; úgy, hogy növényzetünk felváltva a melegség és a nedvesség áldásaiban részesüljön. Szénakaszálás előtt 14 nappal a vizezést teljesen fel kell hagyni. Szénakaszálás után a váltogató csörgedeztetés kitűnő hatással van a sarju növekedésére.

mánt függő, mégsem érte meg, hogy két testvért ellenségekké tegyen.

Nem érte meg! — erre gondolt most Halmayné is, mialatt fájdalmasan eltöprengett azon, hogy e hideg kövek miatt nyolcz év óta van megfosztva a testvéri szeretet melegétől. Mert a «szeretetreméltó hárpia» alapszerepe véve azért jó nő volt, a maga módja szerint szerette is a hugát és csak áldatlan hevessege, önzése ragadta őt el akkor olyan csúnya eljárásra, a vágy a «grófnő függőivel» pompázhatni.

Halmayné pedig gyűlölte azóta ezeket a függőket, látni sem akarta, használatlanul heverték azok ékszerdobozában.

Most azonban, hogy Margitkát, a keresztleányát menyasszonynak tudta, elérkezettnek látta a pillanatot. Nem sokat gondolkodott, feltette a kalapját, a felöltőjét, magához vette a régi divatu gyémánt függőket és indult... a Pannoniába.

Lakyné és leánya odahaza voltak.

Halmayné nem jelentette be magát előre, csak megkopogtatta az ajtót, aztán dobogó szívvel, hirtelen benyitott az ajtón.

Lakyné nem ösmert azonnal a hugára, de midőn Halmayné az ajtó küszöbén megállva, meleg, esdő hangon mondta:

— Magda! én vagyok... nem ösmersz reám? —

Lakyné szívében megmozdult valami és ösztönszerűleg, tárt karokkal szaladt a huga felé. A két testvér sírva borult egymás nyakába.

Nagyon megindító kibékülési jelenet következett. Miután lecsillapultak kissé és Lakyné elmesélte Margitka eljegyzésének történetét, Halmayné kissé zavartan, mintha félne, egy kényes tárgyat érinteni, kis csomagot vett elő a táskájából.

— Nézd Magda, — kezdte bátortalanul, — elhoztam én is egy kis emléket a keresztleányomnak, elhoztam azokat a végzetes függőket, a melyek majdnem örökre szétválasztottak minket egymástól. Miután Margitka eljegyzésének örvendetes hire vezetett vissza hozzád, azt hiszem e függők legjobb helye nála lesz.

A fiatal leány, a ki ösmerte e függők történetét, mohón bontotta ki a csomagot és kíváncsi szemekkel szemlélte a régi gyémántokat, de látszott az arcán, hogy nem nagyon volt elragadtatva a függőktől.

Ódivatuaknak találta, de nem mert szólani.

Lakyné azonban, a ki szintén így vélekedett és e pillanatban majdnem érthetetlennek találta egykori nagy vágyakozását e függők után, kijelentette, hogy e kövekből remek tűt lehetne csináltatni, egy olyan hosszú nyíl-brochet, a mire Margitka már régen vágyott.

— Pompás gondolat! — kiáltotta a kis menyasszony lelkesedéssel.

Ha valamely rétnak egyenlőtlen vagy oly csekély esése van, hogy részben vagy egészben elmoccsárosodik s nagyrészt savanyu füveket termel, a rétnak lecsapolása válik szükségessé.

Hogy a rét kiszáritása biztos legyen, mindenekelőtt meg kell vizsgálni, hogy mi a felesleges nedvességnek az oka.

Hegylejtőkön gyakran mutatkoznak forrásos, vize-nyős helyek; az ilyen forrásos helyeken árkok segítségével a forrásokat egy felfogó árokba gyűjtjük s egy levezető árkon lecsapoljuk.

Sík fekvésű réteken megtörténik, hogy a talajnak felső vizet átbocsátó rétege, a vizet át nem bocsátó agyagrétegen fekszik s az agyagréteg alatt ismét laza, a vizet átbocsátó rétegre bukkanunk. Ez esetben a vizet át nem bocsátó agyagréteget több helyen átfurjuk, mire a tulságos nedvesség el fog veszni.

Ha a vizet át nem bocsátó agyagréteg igen vastag, vagy pedig mocsaras rétünk talaja tiszta agyag, sűrűen ásott árkok segítségével vezetjük le a vizet, s ha e mellett rétünkön oly mélyedések vannak, melyekből a víz le nem vezethető, e mélyedésekbe vezetve a vizet, azokból tavakat képezünk.

Az árkok lehetnek nyíltak vagy fedettek.

Nyílt árkokat oly réteken készítünk, melyekről bő mennyiségű vizet akarunk levezetni; fedett árkokat pedig oly helyeken készítünk, hol az árkok mélyen vájandók be a földbe s a hol ezeknek nem sok vizet kell levezetniök.

Minden ároknak eséssel kell bírnia, az esés különö-

sen laza talajoknál ne legyen nagy, nehogy a víz az árok fenekét és oldalait kimossa; 3—4 méterre elég 2—4 cm.-nyi esés. Az árok méreteit a levezetendő víz mennyisége szabja meg. Az árok oldalai feltétlenül rézsútusak legyenek. A nyílt árkok ásásánál kihányt földet el kell hordani, mert, ha azt az árok partján hagyjuk, az eső ismét az árokba mossa vissza.

A fedett vizárkok költségesebbek, mint a nyíltak, de sokkal biztosabbak. Sohase ássuk azokat a hegy lejtő irányában, hanem ez irányra mindig rézsútosan s minél több vizet kell a fedett árkoknak elvezetniök, annál csekélyebb legyen az esésük. Rendkívül hosszúak se legyenek, mert könnyen bedugulnak; a 100 méter hosszúságot meg ne haladják. A fedett árkok a fedetlenekbe nyiljanak, de sohase keresztezzék egymást.

A fedett árkok készitési módja a következő: Az árok kiásásánál a felső, termékeny földet az árok egyik partjára, az alsó terméketlen földet az árok másik partjára rakjuk. Az árkot ezután körülbelül a mélység felerészéig kövekkel töltjük meg, még pedig az árok aljára nagy köveket dobunk, hogy ezek hézagai között a víz könnyen utat találjon. A félig kövekkel megtöltött árokba visszahelyezzük az árok egyik partjára kihányt termékeny földet. Az így felhalmozott föld leülepedésére számítva, az árkokat a rét talajának felszínénél magasabban bogarhátasan töltjük fel. A hol elegendő követ nem található, e helyett éger- vagy fűzágakból összekötött köveket helyezünk az árkok fenekére.

Leírhatnám itt az alagcsövekkel való lecsapolást, de egész közleményemben a rétművelésnek csak legegy-

De Halmayné arca elborult, az igaz csak egy pillanatra, de Lakyné figyelmét ez nem kerülte el. Mert Halmaynének fájt, hogy testvérnénjében nincs semmi kegyelet, sem anyjuk, sem családjuk jó barátja, az elhunyt grófné iránt és olyan könnyen megsemmisíti a függőket, a miket annyiszor láttak anyjuk fülében. De nem szólt és bár kedvetlenül kissé, de kész volt azonnal elkisérni Lakynét és leányát az ékszerészhez, hogy a függők átalakítását megbeszéljék.

Az ékszerész, mialatt érdeklél vizsgálta a függőket, udvariasan végighallgatta a hölgyek kívánságát, aztán így szólt:

— Nagyon érdekes ékszer, finom munka, francia izlés, III-ik Napoleon idejéből való, kár lenne elrontani. Így van bizonyos művészi becse, de... átalakítani nem érdemes, mert a kövek... hamisak!

— Hamisak? — kiáltott fel Lakyné és vérvörös lett, míg Margitka arca csalódottan megnyult.

— Lehetetlen! — tagolta Halmayné megdöbbenve.

— Igen... lehetetlen! — kapta fel a szót Lakyné harciasan, — a «hárpia» már megmozdult benne, — lehetetlen, hogy a grófné hamis ékszert adott volna anyáknak, Bodófalvi Bodó Máriának, — tette hozzá gögösen, az ékszerész előtt henczegve. — Nekem meggyőződésem, hogy a kövek valódiak voltak, mikor a mamának adta — és sötét, gyanakvó pillantást vetett

Halmaynéra, a ki elsápadt, de egyetlen szót sem volt képes kiejteni.

— Nem hiszem, — felelte a mit sem sejtő ékszerész nyugodtan, — ösmerem ezt a munkát, hasonló függők már voltak a kezemben. A harmadik császárság alatt felkapott ügyes gyémánt-imitációk egyik legsikerültebb példánya ez... és ha a kövek nem is valódiak, az ékszernek azért, ismétlem, van bizonyos művészi becse...

— Számomra mindenesetre nagy becse van, — felelte Halmayné, a ki az ékszerész szavai után mintegy fellélegzett, — mert az anyám viselte azokat. Én örülök, hogy a függők megmaradnak, szívesen megtartom azokat, Margitka pedig választ majd magának izlése szerint egy gyémántos nyíl-tűt, ez lesz az én nászajándékom. Beleegyezel? — kérdezte Lakynéhoz fordulva.

Lakyné csak igenlőleg bólintott a fejével és köszönetül megszorította a huga kezét, de a tekintete tele volt bocsánatkéréssel, kezének forró szoritása mintegy ígéret volt, hogy a jövőben a béke szent lesz köztük.

És a gyémánt függők, a melyek egykoron elválasztották egymástól a testvérpárt, így lett jövőbeni egyetértésüknek mintegy záloga.

szerűbb formáihoz ragaszkodtam s kerültem mindama műveletek leírását, melyek mérnöki, vagy a trágyázásnál vegytani előismereteket feltételeznek. Meg vagyok azonban a felől győződve, hogy a tudományosan nem képzett gazdák is, ha a rétművelés ezen egyszerű szabályait megtartják és követik, nem fognak rétjeik terméketlensége felett panaszkodni.

A fogolyállomány gondozása.

Irtta: Gyulai Gy. Károly.

A folyó év enyhe telét megelőző zord, túlhoszú telek megtaníthattak arra, hogy a fogolyállomány gondozásánál, sőt éppen tenyésztésénél, kielégítő eredményt csakis akkor tudunk felmutatni, ha úgy a gondozás, mint a tenyésztés terén, minden legkisebb körülményre aggódó gondoskodással igyekszünk kiterjeszkedni. Azért, hogy a tél ezuttal kivételesen enyhe volt, a vadgondozás adhat ugyan itt-ott kevesebb munkát, ámde annak teljesen szünetelnie sohasem szabad.

A vadászt a foglyászatnál a végeredmény, tehát legfőként a fogolyidény és a foglyok kilövése érinti legközelebről. A fogolyállomány jövő sorsát szem előtt tartó fogolyvadászok nézete, a foglyok kilövésénél némileg megoszló. Egy részük azt tartja, hogy a fölrebbenő fogolyláncznak csupán bizonyos részét czélszerű kilövelődöztetni, míg mások egy-egy fogolylánczot teljesen megsemmisítenek, hogy a többi aztán állományóvás szempontjából, érintetlenül hagyják.

Sokan úgy vélekednek, hogy azok a fogolylánczok, a melyeket teljes kiméletben részesítenek ugyan, ámde mellőlük a szomszéd lánczokat kilövelődöztetik, a lövések zajától s általában a nyugtalanítástól megriadnak s idegen területekre vonulnak. Hogy a fogolycsapatok egyes területekről tényleg tovamonulnak, annak okait másban kell keresnünk. Egyes fogolycsapatok csakis akkor és oly esetben szoktak állandóan elfoglalt területeikről tovamonulni, ha a tápviszonyok őket ott többé ki nem elégítik; így tehát akkor, ha szomszéd, sőt távolabbi területeken bőségesebb táplálékhoz juthatnak. Fogolycsapatok jövő évi állományát tehát sem az egyik, sem a másik kilövési módozat nem fogja lényegesebben befolyásolni. A hibák okait tehát ne az idény lelövésében, hanem egyebütt keressük. A valóság az, hogy ott, a hol van mit lelőni, a lánczokat bizonyos rendszeres kiméletben kell részesíteni. Ha az idényt megelőző évszakok időjárása, a foglyok idej költésére és csibenevelésére túl hűvös-nedves, vagy pedig szokatlanul perzselő forró volt, úgy az új fogolynemzedék is, az idény beálltára szokatlanul silány lesz s így az ilyenek közt minden bizonynyal fölös számban találunk gyöngébb, tehát a lelövésre alig érdemes példányokat is. A tapasztalat azt igazolja, hogy az erőteljesebb ivadékokat inkább fajfenntartásra kell meghagyni és kimélni s így a helyett czélszerűbb a silányabb minőséggel beérni, a mely amúgy sem képes egy-egy zordabb tél erejével megbirkózni; hiszen ezt az előző évek túlkemény telei alatt elpusztult állomány százezreinek szomorú vége is igazolja.

Az úgynevezett rossz fogolyszendők úgyszólván újmutatással szolgálhatnak. A mely esztendő a fogolyállománynál úgy erőben, mint számban kedvezőt nyujt, abban az évben tudjunk és igyekezzünk is kiméletet gyakorolni és önmegtartóztatással élni.

Kétségtelenül csábító az, ha idény beálltára, pompás, a duzzadásig erős fogolyállomány fölött rendelkezünk. Ilyenkor kell mértéket tartani! Az ilyen nemzedék képesített a jövő idények állományát biztosítani úgy, hogy aztán egy-egy közbeeső év kedvezőtlenebb időjárása, zord tele mellett, ha éppen silány nemzedéket is kapunk, ne szoruljunk a régiek javára, hanem a gyöngébb, silány nemzedéket szánjuk lelövésre, a melynek kimélése amúgy is czéltalan. A gyöngé minőségű ivadékok képtelenek a jövő fogolynemzedéket erőalkatban megfelelően biztosítani. Az ilyen lánczokat tehát bizvást lelövésre szánhatjuk. A megmaradt és kellőképen 'óvott, erősebb állomány aztán nemcsak a zordabb évszakok csapásaival képes dacolni, hanem egyben a tavasz-nyár kedvezőtlen költési és finevelési időszakai mellett is viszonylag erőteljes új nemzedéket fog szárnnyra bocsátani.

Tápviszonyok tekintetében, a fogolyállomány létfeltételeire kedvező területeken gondot fordítsunk arra is, hogy fészkelő- és költőhelyein a fogoly zavartalan nyugalomban végezhesse a faj- és a családfenntartás feladatait. Megfelelő növények, köztük a hazánk szerte hovatovább változatosabb fajtákban kultivált takarmánynövényfélék, sokkalta előnyösebb otthont nyujthatnak a fogolynak, mint a június havában aratás alá kerülő kalászosnövény területek. Ha a fogoly olyan területeken lát a fészkelés munkálatához, a hol előre láthatóan alkalmatlan időben megzavarhatják, czélszerűbb még a költés munkája előtt, megfelelően idomított ebekkel olyan szomszédos területekre zavarni, a hol nyugodtan fölnevelhetik apróságukat. A ki a fogolyállomány sorsára súlyt fektet, az ezt a csekély utánjárást nem fogja sem kivihetetlennek, sem pedig fáradságosnak találni.

Kaszáláskor, aratáskor talált fogolycsaládok fészket, elkülönített szigetként rendszerint körülkaszálják, hogy az állományt ez uton is óvhassák. Az ilyesmi czéltalan. Egyrészt az ilyen fogolycsalád amúgy is megriadt, nyugalma megzavart; másrészt a kopárrá tett kalászos és takarmánytáblákon meghagyott pusztaszigetecskéken a fogoly, sem a szörmés és tollas ragadozótól, sem pedig egyéb ellenségtől nincs biztonságban. Azok a jutalmak, a miket ilyen fogolycsaládok érdekében egyes alkalmazottak kapnak, a foglyokat gondozó, óvó személyekre egyénileg buzdítólag hathatnak ugyan, ámde a fogolyállomány biztosítása érdekében csekély eredményt jelentenek.

Kaszáláskor, aratáskor összegyűjtött és házikotló alá helyezett fogolytojások kikelt nemzedékét bizonyos időpontig több helyen fölnevelgették, ámde némi eredményt csakis ott tudtak elérni, a hol a legfeljebb 8—10 napos fogolycsibét olyan nyílt területekre vihették, a hol éppen fineveléssel foglalatalkodó, szabadon élő fogolycsalád a kített csibéket csodálatot keltő gondoskodással védel-

mébe vette. Persze végtelen elővigyázattal kell ebben eljárni; ha ugyanis az idegen fogolyszüle, az árva csibét tüstént nem veszi védszárnyai alá, a gyámoltalan apróságok terített asztalok mellett is nyomorultul elpusztulhatnak.

A fogolyállomány óvása érdekében kiváló figyelemmel kell kísérni az összes olyan ragadozókat is, a melyek fogolyterületeinkhez férkőzhetnek. A róka, a görény és általában a menyétféle, elvitázhatlanul a legveszedelmesebb fogolypusztító. Hála a jutalmak és lődíjak tisztos összegének, egyben a gereznák még tisztesebb árának, az elősorolt szörmés fogolyrablókól, vadászterületeinken már-már szörványosabban jelentkeznek az ilyen gonosztevők. Nem egy helyt a fogolyállományban érzékeny kárt okozhat az a temérdek kóbor macska, a melynek gereznájára senki sem tűz jutalmat. Czirmos prémoára a nővilág nem áhitozik s így a macskák is veszedelmesen garázdálkodhatnak távolabb eső fogoly vadászterületeken is. Vajmi gyöngö vigasztalás az, hogy a macska nem annyira a fogolytojást pusztítja (ez már csak egyes szárnyas ragadozók gyöngéje), hanem inkább a fogolycsibét szokta fellakmározni.

A háziczirmosnak, falvak, majorok, tanyákszerte sok a pártfogója, jóakarója. Ha már méreggel avagy épen löfegyverrel nem is akarunk ellenük kivonulni, egy-egy macskafojtogató ebbel, sőt a jól működő csapóvasakkal is feltűnés nélkül csodás eredményeket érhetünk. A legdiszesebb kandurpéldányt sem érdemes megsíratni akkor, ha az foglyászásra, madarászásra vetemedik. A foglyászó macska az egérre alig vet ügyet s így a háztáj körül teljesen nélkülözhető lesz.

A fogolyállományt nagyszámú ellenség veszélyezteti a szárnyas ragadozók köréből is. A legvakmerőbbek egyike a tojáspusztító szarka. Keményebb telek borzalmi idején a szarka, a végkimerülésig koplaló foglyoknak konok kísérője, hogy a varjufélével egyetemben, valósággal hóhérmunkát végezzen ott, a hol az erőtlenedő fogoly tovavánszorogni nem képes. Szarkának, varjunak s általában a rossz hírű egyéb ragadozó szárnyasnak fészket meg ne tőrjünk ott, a hol a fogolyállomány érdekeiről van szó.

Gondos, éber ellenőrzést igényel az olyan területek fogolyállománya is, a hol a ragadozó szárnyasféle, tavaszi és őszi vonulások alkalmával állomásokat tart. Ha nincs módunkban ilyen helyeken, legalább egy-két leskunyhóból állandó ellenőrzést gyakorolni, úgy jobb, ha a fogolytenyésztés gondjairól végkép leteszünk.

Temérdek bajt és bosszúságot okoz a hálóval és a hurokkal dolgozó orvvadász, törvető is. Sajnos, alig van terület hazánkban, a hol ez a népség a fogolyállományt ne veszélyeztetné. Ezekkel szemben állandóan résen kell lennünk, mert igazán nem kicsinyelhetjük azt a temérdek ellenséget, a mely még enyhébb telek után is, minő az idej volt, több oldalról és végzetesen fenyegetheti az oly sokat zaklatott fogolyállományt.

Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő.

A fehér és a sárga plimutokról. Mióta nálunk a sárga és a fehér orpingtonokat általánosságban tenyésztik, s ezek tenyésztésének elterjedését s a nép közt való meghonosítását az állam is figyelemreméltó anyagi eszközökkel támogatja, a kendermagos plimutok tenyésztői gyakran keserves panaszokra fakadnak.

Egy ilyen panaszt a napokban olvastam egy hazai szaklapban, a mely így szólt:

«Most azonban nagy hajsza indult meg a plimut tyúkok ellen. Kimondatott, hogy nem alkalmasak tenyésztésre, mert húsuk sárga és kézből kell etetni őket.

Az első ellenvetés izlés dolga. Részemről ép azért tartom izletesnek a plimut majorságot, mert kővérje nyersen is, sültve is szép sárga. A mi pedig a másik ellenvetést illeti, az ráfogás! Igen, ha bezárjuk őket egy kis elkerített helyre, vagy kicsiny korokban követett udvaron tartjuk, a hol nem kapnak más eledelt, mint a mit kézből adunk nekik, akkor nagy korokban sem járnak utána, hogy élelmüket megkeressék; de ha gyeperes udvaron és hazai parasztyúkok gondozása alatt neveljük őket, nagy korokban épen úgy megkeresik az élelmüket, mint a mi tyúkjaink, azzal a különbséggel, hogy kárt nem okoznak, a földet nem kaparják szét, hanem csak a föld színén levő férgeket szedegetik fel.»

Az ilyen érzelmi kifakadások sem alkalmasak arra, hogy azt a célt, a melyet a kormány bizonyos baromfifajtáknak tömegesebb kiosztása és ezeknek nagyobb arányban való általános tenyésztésével elérni akar, előmozdítsák s egy-egy ilyen kifakadás a mostani baromfitenyésztési irány céljainak igen sokat árthat. A plimutok ellen nem is indult meg semmiféle hajsza, azt most is bárki tenyésztheti, ha kedve tartja, sőt az állam is oszt ki tenyészanyagokat plimut-fajtából.

Én azt ajánlom, hogy a ki nem szereti a fehér vagy sárga orpingtonokat, az tenyészze az itt, a képen bemutatott fehér vagy sárga plimutokat.

Németországban már hosszabb idő óta a fehér plimut-tyúk a legkedveltebb és legkeresettebb fajták közé tartozik, de újabban az amerikai tenyésztők figyelme is ezen fajta iránt kezd élénkülni s ennek már is megvannak a kedvező eredményei.

Clevelandban (Amerika Ohio államában) lakó egyik híres tenyésztőnek D. Roots farmernek fehér plimut-tenyészetéből való az a remek kakas és tojó a melyeket itt amerikai fénykép után mutatok be.

A kakas alakjának első része hasonlít a fehér orpingtonhoz, hátsó része azonban a plimut jellegre emlékeztet. Minden porcikája helyes és formás, úgy hogy bátran vehető a kakasok ideáljául.

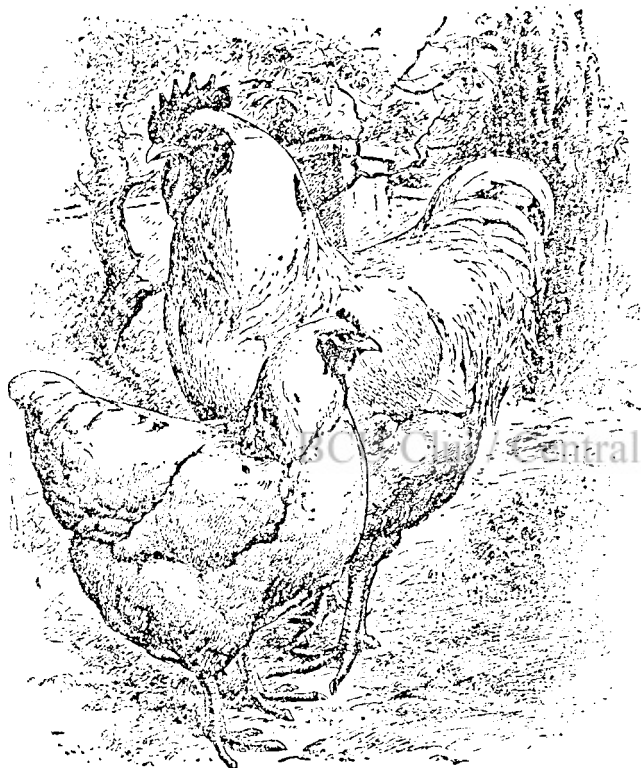
Tolla hófehér, ezüst színben játszó. Mihelyt a tolla arany színben tündököl, az ilyen állatot már szépség-hibásnak kell minősíteni. Csőre és lába arany sárga. Tojója ugyanilyen színű és alakú, tojásainak héja sárgás színű.

Nálunk a plimutokat leginkább csak kendermagos

szinben szokták tenyészteni, a mely színézet pedig a legnehezebben tenyészthető ki és tartható fenn.

Az amerikai farmerek, a kik plimutokat tenyésztettek, nagyon dícsérik ezt a fajtát s ezek ivadékait az angol piacra, hizlalt és vágott állapotban már tekintélyes mennyiségben szállítják.

A fehér plimut helyett nálunk a fehér lábú és csőrű fehér orpingtonokat karolták fel, a mely két fajta tényleg nagyon is hasonlít egymáshoz külsőleg, de az angol és az amerikai tenyésztők azt állítják, hogy a fehér plimut edzettebb, hamarabb nő s jobb tojó a fehér orpingtonnál. A mi köztenyésztési elveink szerint hibája az, hogy sárgaszínű csőre és lábszára van, a mivel a bőr sárgasága is jár.

Fehér plimut.

A kendermagos plimut-tyúk után a legkedveltebb a sárga plimut, a melynek tollszínezete olyan, mint a sárga orpingtoné, alakja azonban teljesen a plimuté.

A sárga plimutot az angol tenyésztők létesítették, mégis legjobban Németországban van elterjedve, a hol valóságos sportot űznek vele.

A mint az ábrán látható, a sárga plimutok nagyon szép állású állatok. Nem olyan zömökök és laposak mint az orpingtonok, hanem inkább keskenyek és magasak, mindamelllett eléggé tömörek.

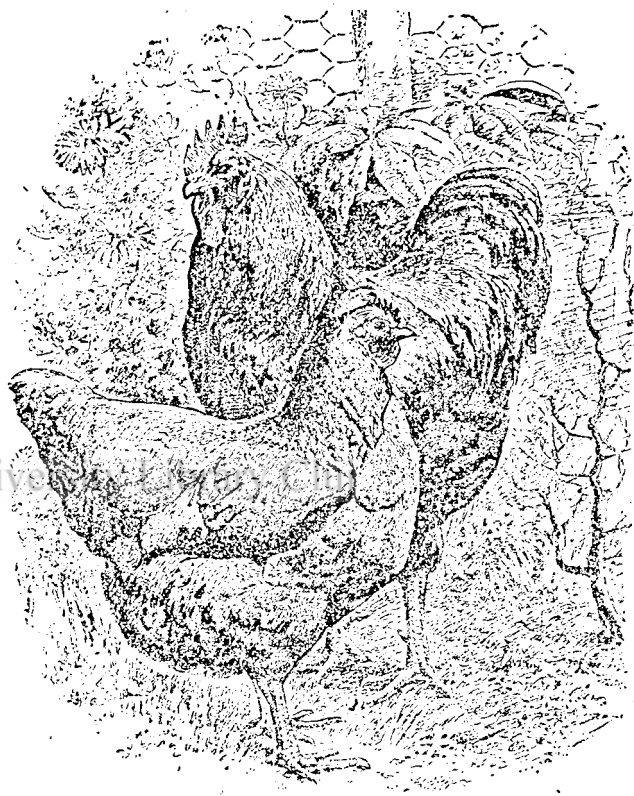
Nálunk is tenyésztették, sőt talán ma is tenyésztik, de nem tudott elterjedni, mert a sárga lábú és csőrű állatok kategóriájába tartozván, tenyésztésétől idegenkednek a magyar tenyésztők.

Egy erdélyrészi baromfitenyésztő a plimutokról így ír: «Most négy éve a tordai állami főkertész ajánlatára rászántam magamat, hogy megint tenyészsek majorságot és vettem tőle 20 drb. plimut tojást s egy kis paraszt tyúkot, a mely azokat kiköltötte és gondosan felnevelte.

Most már 40 tyúkot tartok, van pénzjövödelmem is belőle és nincs semmi bosszúságom miattuk.

Az én plimut tyúkjaik nem kaparnak ki semmit. A veteményes kertem léczes kerítésén át nem röpülnek, ha pedig beeresztem őket oda, fölszedik a földre hullott fűmagokat, kigyomlálják az apró palánták között levő tyúkhúrt, megeszik a káposztán levő hernyókat, elfogdossák a kártékony lepkéket és bogarakat, de sem uborkát, sem dinnyét meg nem csipdesnek, egrest, ribizlit nem bántanak, ha pedig nem eresztem be valamely nap kertembe, egynék se jut eszébe, hogy az alacsony kerítésen átrepüljön.

Különösen szeretik az érett fűmagvakat leszedegetni.

Sárga plimut.

E végre az udvaromon levő gyepágyasokat mindig akkor kaszáltatom le, a midőn azokból a magvakat mind leigelték. Kaszálás után pedig az apró sarjakat csipdesik le és csupa gyönyörűség nézni a mint sorjában lelelésznek.

Erre azonban a tyúkot szoktatni kell és pedig az által, hogy nyolcz hónapos korától kezdve, a máléliszt közé apróra vágott salátát vegyitünk s azzal tartjuk őket mindaddig, a míg az árpadarát képesek megenni.»

A ki tehát fajbaromfit óhajt tenyészteni, de az orpingtonokat nem kedveli, az szerezzen be magának fehér vagy sárga plimutokat s ezzel nem rontja a baromfitenyésztési irányt.

A kendermagos plimutokhoz göresösen ragaszkodni ma már nincs ok, mert itt vannak a fehér és sárga plimutok. (bl.)

Sertésöl. Egészségügyi és tisztasági szempontból legjobb a sertésólakat téglából építeni, téglával bur-

kolni és egy méter magasságig simára vakolt cement oldalfalakkal ellátni. Ragályos betegségek elkerülésére vagy továbbterjedésüknek megakadályozására az ilyen módon épült ólak a legjobbak. A deszkapadozat melegebb ugyan, mint a téglaburkolat, de sokkal nehezebb is tisztántartani s alig lehet fertőtleníteni. Az általánosan használni szokott faburkolat előnyeit azonban ilyen alakban is lehet érvényesíteni és pedig olyképen, hogy a téglaburkolatnak hátulról kifelé egy kis esést adunk, és pedig méterenként mintegy három centimétert és erre egy olyan deszkapadozatot fektetünk, amely a téglaburkolat hátsó részének mintegy háromnegyed részét takarja; a téglaburkolat külső negyed része szabadon marad. A sertések csakhamar megszokják, hogy a száraz faburkolaton feküdjenek le. Ezt a deszkaburkolatot időnkint ki lehet az ólból vinni, le lehet jól mosni és meg lehet szárítani s ez alatt az ól téglaburkolatát is alaposan meg kell tisztogatni. Tulajdonképen az egyes rekeszek választófalait se kellene deszkából készíteni, hanem czeментtel simára vakolt téglából.

(—h.)

Milyen fekvést adjunk a veteményes ágyaknak?

Alacsony zöldségfélékre, minő a retek, kalaráb, répa stb., közömbös, hogy a veteményes ágyat milyen irányban fektetjük; azonban a magasabbra növeknél, pl. a babnál, borsónál ez nem mindegy; ezeknél a talaj minőségét kell figyelembe vennünk. Nehéz, kötött, nedves talajon az ágyaknak észak—déli irányt adjunk, hogy a nap a sorok közé jobban behatolhasson és a talajt felmelegíthesse; ellenben könnyű, száraz, homokos talajon kelet—nyugati irányban fektessük az ágyakat, mert így a bab és a borsó magasabb lombozatával jobban megvédi a talajt a déli napsugarak szárító hatásától.

(—h.)

Szobanövények átültetése. Szobanövények átültetésére legalkalmasabb idő a márczius. Az átültetésnél tartsuk szem előtt a következőket: 1. Az új cserép, amelybe a növényt át akarjuk ültetni akkora legyen, hogy a régi éppen csak hogy beleférjen. Ha régi cserepet használunk, úgy azt előbb alaposan ki kell mosni, sürolni, az újakat pedig vízbe kell áztatni s azután még használat előtt úgy a régít, mint az újat jól ki kell szárítani. 2. A föld mérsékelten nedves legyen, némi mésztartalommal (50 gr. földre 1 gr. mész) és jól össze legyen keverve. 3. Trágyaképen tegyünk a földre — a cserép nagyságához képest — 1—3 evőkanálnyi marha-, ló- vagy birkatrágyát. 4. Beültetés előtt a növény gyökereit meg kell lazítani, az elszáradtakat és korhadtakat pedig ki kell vágni. 5. A növényt átültetés után éppen olyan mélyen kell földdel letakarni, mint a meddig a másik edényben takarva volt; ügyelni kell továbbá arra is, hogy a növény a cserép közepébe kerüljön. 6. Átültetés után a növényt alaposan meg kell öntözni és pedig addig, a míg a víz alul kifolyik.

(—h.)

Mogyoró. A mogyoró úgy is mint a kert díszé, de főleg mint jó, bőven termő és könnyen értékesíthető,

keresett haszoncserje, megérdemli hogy nagyobb figyelemben részesítsük; tenyésztésre azonban olyan fajtákat választunk, amelyek nagy termésűk, ízletes magvuk, erős, télálló és a hideg iránt nem érzékeny fájuk által tűnnek ki.

A mogyoró általában a tápdús, kövér, s fekete televényes talajt szereti, de középjóságú talajjal is megelégszik; a mocsaras, vadvizés helyeket kerüli s a száraz homokot és igen kötött agyagtalajt se nagyon kedveli, kertekben azonban, a hol ápolásban részesül, még ilyen helyeken is szépen díszlik. A talaj iránt támasztott ezen csekély igényei miatt czélszerűen lehet oly helyekre ültetni, amelyek talán értéktelen bokrok vannak, például kerítések, vagy falak mellé. Vetni tavasszal és ősszel is lehet, de szaporítható bujtás és gyökérsztás útján is, de lehet szemezni és oltani is a közönségesebb apróbb vad-mogyoróra. A tavaszi vetés előnyösebb; gyorsan csirázik és 3—4 éves korában már termést hoz. Díszkertekbe a vérpiros, piros, vagy sötétbarna levelű mogyorót előszeretettel ültetik. A Kis-Ázsiából származó török-mogyoró (*Corylus Colurna L.*), melynek fája esztergályos munkákra, sétatokokra és esernyőnyelekre igen keresett, és 20 méter magasra is megnő s elér 60, sőt 100 cm. vastagságot is, inkább a délibb vidékekre ajánlható. Mint díszcserjék ajánlhatók a sötétvörös lombozatú *Corylus atropurpurea*, az aranysárga levelű *C. aurea*, a sárgával szegélyezett levelű *C. aureomarginata*, a hasogatott levelű *C. laciniata*, valamint a szomorú mogyoró (*C. pendula*).

Nagybani termesztésre a következő fajták ajánlhatók: a fehér és vörös Lambert, a hosszú korai zelli, a hallei óriás, a barcellonai, az algériai vörösbélű, a gubeni, a Minna zelli, a Bollweiler csudája, a landsbergi hosszú.

(—h.)

Korai ugorka. Hogy minél korábban szedhessünk a szabadban is ugorkát, a magokat április második felében meleg helyen (kályhán, sütőben) nedves daróc közt 24 órán át csiráztassuk, s azután mintegy 10 cm. felső átmérőjű cserepekbe vessünk el 3—4 szemet. A cserepeket szorosan egymás mellé melegágyba rakjuk s a cserepek közé galambtojás nagyságú oltatlan mész-darabokat teszünk. A mész-darabokat kissé megöntözzük s azután a melegágyat üveggel betakarjuk. Ha a növényke már kibujt, akkor az időjáráshoz képest szorgalmasan szellőztessünk; rövid idő múlva a melegágyakat már csak éjszakára kell betakarni. A mint az ugorka első valóságos levele kifejlődött, a palántát ki lehet ültetni. Minden cserépből csak a két legerősebbet hagyjuk meg s ezeket egymástól mintegy 35—40 cm. nyire elültetjük. Ezzel a könnyű, egyszerű és olcsó eljárással mintegy három héttel korábban szedhetünk ugorkát, a mikor természetesen jobb áron is lehet azt értékesíteni.

A vakond. Tagadhatatlan, hogy a vakond a veteményes kertben hasznos szolgálatai mellett sok kárt is okoz az által, hogy az útjába eső apró palántákat kitérja, minek következtében a gyenge palánták legtöbbszörre el is száradnak. Mivel azonban a vakond mint

rovarpusztító állat hasznos, ennél fogva nem szabad a vakondokat pusztítani, hanem el kell őket üzni a konyhakertnek abból a részéből, a hol kárt okoznak. Ezt igen egyszerű módon úgy érhetjük el, ha a konyhakert útjaira kecsketrágya darabokat, vagy valamilyen bűzös olajba, pl. petróleumba, vagy csukamajolajba mártott rongydarabokat, vagy jodoform gaze darabokat helyezünk el. Az ilyen helyeket a vakond elkerüli.

Különfélék.

Értesítés. T. előfizetőink közül többen reklamálván a f. évi 1-ső (jan. 1.) számot, sajnálattal kell tudatnunk, hogy avval már nem szolgálhatunk, mert készletünk teljesen kifogyott. *A kiadóhivatal.*

Irodalom. Néhány hasznos könyvre hívjuk fel alábbiakban Az Erdő t. olvasóközönségét. Ilyenek a Köztelek Olcsó Könyvtár egyik füzeté, a mely *Páter Béla* dr. tollából *Milyen gyógynövényeket természetesen a kisgazda?* czímen jelent meg, és *Németh József* állami főkertész *Konyhakerti növénytermesztés* czimű füzeté, a mely immár 4. kiadását érte el. Mindkét hasznos füzet a Pátria irodalmi vállalat útján (Budapest, IX., Üllői-út 25.) szerezhető meg, előbbi 50, utóbbi 90 fillér árban.

A gyógynövények tenyésztésével kicsiny területről csekély fáradsággal tekintélyes jövedelemre lehet szert tenni, hasonlóan a konyhakertészettel, ha termékeinek van piacza és a vele járó nagyobb munkálatokat a családtagok elvégezhetik. Akár saját alkalmazásra, akár a nép megfelelő felvilágosítására tehát melegen ajánljuk e két olcsó füzet beszerzését.

Eljegyzés. Juhász János hevesvármegyei recski járási erdészeti altiszt eljegyezte ónodi Kormos János ny. rk. kántortanító leányát Juliskát Felsőtárkányról.

Selmeczbánya-rónai általános temetkezési és segélyő egyesület. Miként az újabb időben gyakrabban fordul elő, most ismét egy nagy temetkezési egyület olvasztott be az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár: a selmeczbánya-rónai általános temetkezési és segélyő egyesületet.

Ez az egyület egyike volt a legrégebb és legnagyobb vidéki temetkezési együleteknek, mely magában egyesítette nemcsak Selmeczbánya város, hanem az ottani környék erdészeti, bányászati stb. lakosságát.

Tekintve, hogy olvasóink közül is számosan lehettek tagjai ezen immár feloszlott s az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegélypénztár kebelébe olvadt egyesületnek, czélszerűnek tartjuk arról a következőket közölni.

Átadott az egyesület 41,397 kor. vagyont és 2286 tagot. Ha a tagok ezt a vagyont megosztották volna egymás között, egyre alig jutott volna 18 kor. Az átvétel folytán 2008 tag minden további díjfizetés kötelezettsége alól felmentetett s ezek közül a legöregebb tagok, 1787 tag, 45 kor., az újabbak 110-en 35 kor. s a legújabb 111 tag, a kik a legkevesebbet fizettek be az együletbe 20 koronás haláleseti kötvényt nyertek.

A többi 278, ötven évesnél fiatalabb tag átlépett a pénztár III. csoportbeli fizető tagjai közé, hol évi 2 kor. 60 f. tagsági díjért, koruk szerint, vagyis 14—20 éves korig 200 kor., 21—25 éves korig 170 kor., 26—30 éves korig 150 kor., 31—35 éves korig 125 kor., 36—40 éves korig 100 kor., 41—45 éves korig 80 kor., 46—50 éves korig 60 koronáig terjedő haláleseti segélyt biztosítottak családjuknak.

Oleander. A késő őszig nagy dézsákban, vagy cserepekben a bejárat előtt és az udvarban tartani szokott oleander levelei ártalmasak a libáknak, pedig éppen ők szokták azt nagy előszeretettel csipegetni; nem egy szép liba lelte már halálát az élvezettel megevett oleander leveleitől.

Fenyőillat. Ha beteg- vagy hálószobában kellemes és egészséges fenyőillatot akarunk terjeszteni, úgy csak néhány csepp terpentinolajat kell forró vízbe csepegtetni, mely azután fenyőillatú gőzt terjeszt. Hurutos köhögésnél ez az illat nagyon jótékony hatással van.

Időjelzés. A «Meteor» április hóra a következő időjelzést teszi közzé:

Április havának változási napjai: 3—5—6—9—10—11—13—16—17—22—24-re esnek a bolygók részéről. Ezen oldalról tehát április havának két első harmada igen változatosnak ígérkezik és pedig a legerősebb hatásuk a 6—10—17 és 22-iki változási napok. Ezek közül a 6-iki enyhe, a 10-iki hűvös, csapadékos s a 27-iki szeles, esetleg viharos, a 22-iki hideg, száraz jelleggel.

Április utolsó harmada a bolygók részéről kevésbé változó jellegűnek ígérkezik.

Hogy mennyiben keresztezi a bolygóknak földünk-hözi állásait a jelenlegi állandó befolyás, az most még meg nem határozható, de valószínű, hogy az maximális hatását csak április hó végével éri el.

Hivatalos közlemények.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

36,219. szám
VII/A.2.1910.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az eleven hasznos vadnak és a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása körül tapasztalt visszaélések megakadályozása érdekében a m. kir. belügy-, igazságügy- és kereskedelemügyi miniszter urakkal 36219/910.VII. A. 2. sz. alatt egyetértőleg kibocsátott rendeletemet saját hatáskörében leendő mielőbbi kihírrététel s a jövőben való miheztartás végett ide melékelten azzal küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy e rendelet értelmében «az eleven hasznos vadaknak s a hasznos szárnyas vadak tojásainak *külföldre* szállítása tárgyában» hivatali elődömnök 1903. évi 105921. szám alatt kiadott rendelete ezennel hatályon kívül helyez-

tetik. A jelen rendelet értelmében kiállítandó szállítási igazolványok czéljaira azonban az utóbb hivatkozott körrendelet mellékletét képezett szállítási igazolvány-ürlapok továbbra is felhasználandók.

Felhívom egyúttal a törvényhatóságot, hogy az élő hasznos vad és a hasznos szárnyas vad tojásainak jogosulatlanok által való megszerzését és forgalomba hozatalát az arra hivatott közegek útján fokozottabb ellenőrzése tárgyává tétesse, hogy az e téren tapasztalt visszaélések a jelen rendeletben megállapított büntetés alkalmazása mellett az eddigelé alkalmazható büntetésnél jóval szigorúbban legyen megfordolható.

Budapest, 1910 márczius 14.

Gróf Serényi.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszternek 1910. évi márczius hó 14-én 36219. szám alatt kiadott

Rendelete

az eleven hasznos vadnak s a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása tárgyában.

A hazai vadtenyésztés érdekében és a hasznos szárnyas vad tojásai mindinkább elharapódzó jogosulatlan elszedésének meggátlása végett az 1879: XII. törvény-czikk 1. és 16. §-ai alapján rendelem:

1. Élő hasznos vadat, hasznos szárnyas vad tojását szállítani csak engedéllyel szabad.

2. Az engedélyt a m. kir. földmivelésügyi miniszter adja, a kihez a kérvényt a törvényhatóság első tisztviselője útján kell benyújtani. A kérvény benyújtása alkalmával hatóságilag igazolandó, hogy folyamodó a vadászati jog tulajdonosa s így az élő hasznos vad befogására, vagy hasznos szárnyas vad tojásainak szedésére jogosult.

Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak, igazolni köteles, hogy a vadbefogást, tojásszedést a vadászat tulajdonosa nem tilalmazta.

Az engedély alapján a törvényhatóság első tisztviselője szállítási igazolványt állít ki, mely a szállítmánynyal együtt a vasúti, hajózási, illetve postai felvételi hivatalnak átadandó.

Ha élő hasznos vad, vagy hasznos szárnyas vad tojása ilyen szállítási igazolvány nélkül a vasúti, hajózási, illetve posta felvételi hivatalnál továbbítás végett feladatni szándékoltnék, ily küldemények felvétele megtagadandó, s ha mégis tévedésből ilyenek felvételtek, akkor azok visszatartandók, a községi előljárásnak átadandók s erről a község illetékes elsőfokú rendőri hatósága azonnal, esetleg távirat útján is, értesítendő.

3. A ki élő hasznos vadat, vagy hasznos szárnyas vad tojását az 1. pontban meghatározott engedély, illetve igazolvány nélkül szállít, vagy azok jogosult megszerzését igazolni nem tudja, kihágást követ el, s a rendőri büntető hatóságok által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronaig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, s nemcsak az eljárási költségekben, hanem a vad etetési és kezelési költségeiben is elmarasztalandó.

4. A lefoglalt vad és tojás, a mennyiben a károsult vadászat tulajdonosnak személyazonossága a lefoglalás

alkalmával kétségbevonhatlanul kideríthető, a hozzá távirati úton intézendő felszólításra 24 óra leforgása alatt beérkező válasza alapján rendelkezésére bocsátandó.

A mennyiben a károsult személye, vagy jogosulatlanul megszerzett hasznos vad és hasznos szárnyas vad tojásának származási helye meg nem állapítható, a lefoglalt vad és tojások a lehető legrövidebb idő alatt még a kihágási ítélet hozatala előtt az eljárásra illetékes elsőfokú rendőrhatalóság által elkobzandók és nyilvános árverésen eladandók. Az árverésben csak vadászterület tulajdonosa, vagy bérlője, illetve ezeknek meghatalmazottjai vehetnek részt. A kihágást elkövető az árverésen részt nem vehet.

Ha jogosult árverező nem jelenkezik, a vad annak a községnek határában, a melyben az lefoglaltatott, kibocsátandó, a tojások pedig haladéktalanul a földmivelésügyi m. kir. miniszterium rendelkezésére bocsátandók, illetőleg a lefoglalt tojások ügyében a földmivelésügyi miniszter rendelkezése távirati úton kérendő.

Az árverésen befolyt összeg az 1901: XX. törvény-czikk 23. §-ában megjelölt czélokra fordítandó. Ha az árverés, illetve az eleven vad etetési és kezelési költségei a kihágást elkövetőtől nem hajthatók be, azok az árverésen befolyt összegből levonandók.

5. E rendelet az 1903. évi december hó 18-án 105921/1903. szám alatt kelt, a m. kir. belügy-, igazságügy- és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott földmivelésügyi miniszteri rendelet hatályon kívül helyezése mellett 1910. évi április hó 1-én lép életbe.

Budapest, 1910 márczius 14.

Gróf Serényi.

Szerkesztői üzenetek.

Zsarnóczai m. kir. kincstári erdészeti altisztek. Névtelen levelekre nem válaszolunk. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

G. I. Most nem időszerű, de annak idején némi módosítással hozni fogjuk.

Zerge. 1. A meséje elég jó, de úgy van megírva, hogy azt közölni teljesen lehetetlen; ha át akarnánk dolgozni, akkor az egészet újra kellene írunk. 2. A végrendelet részletesebb ismerete nélkül nem nyilatkozhatunk. 3. Nézetünk szerint az örökösnek jogában áll az alkalmazott fizetését leszállítani és címzet is megváltoztatni. 4. Miután a végrendeletet nem ismerjük s így nem tudhatjuk, hogy milyen alapítványról van szó, ennél fogva azt se tudhatjuk, hogy ott mennyi az erdészeti altiszt javadalmazása, és hogy milyen időközökben szokásos az előléptetés.

A. I. Azt úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha valakit vesztesség vagy csalódás ér, iparkodjék abból azt a tanulságot meríteni, hogy máskor hasonló alkalmakkor elővigyázóbb, óvatosabb legyen. Ha például valaki ittas állapotban leül kártyázni és veszít, ebből az a tanúság, hogy máskor ne kártyázzék; vagy ha egy hiszékeny embert valamivel becsapnak és így az illetőt csalódás éri, ebből az a tanúság, hogy máskor óvatosabb legyen; más szóval ezt úgy is ki lehet fejezni, hogy maga kárán tanul az ember. Reméljük, hogy most már tisztában lesz a mondat értelmével.

R. Ö. Névtelen, vagy csak jeligével ellátott levelekre nem válaszolunk.

B. J. Hirdetését díjmentesen közöljük.

T. J. Azt a belügyminiszteri rendeletet nem ismerjük; nézze meg a városi levéltárban, ott mindenesetre meg lesz, vagy pedig kérdezzen meg egy városi tisztviselőt, ők jobban tudnak erre felvilágosítást adni mint mi.

K. M. R. 1. A magánuradalmi erdőőrök használhatják ugyanazt az egyenruhát a mit a kincstáriak, sőt a cserlevél jelzést is, de a magyar koronát nem szabad a sapkájukon viselniük. — 2. A kincstári erdészeti altisztek egyenruhájának módosítása az idő szerint nincs tervbe véve. — 3. Lapunk előfizetőinek a hozzánk intézett kérdésekre nem pénzért, hanem szíveségből válaszolunk s így Önnek sem kell ezért fizetnie.

V. J. Abban teljesen igaza van, hogy lapunkba az erdészeti altiszti személyzet — sajnos — nem szokott írni, pedig örömmel látnánk, ha szakközleményeikkel lapunkat felkeresnék; egyesek küldenek ugyan tárczákat, de mivel a tárczairás nem olyan egyszerű mesterség, a mihez mindenki ért, azért alig akad a sok közül egy-egy, a mit közölni lehet. Fel is használjuk itt az alkalmat arra, hogy olvasóinkat figyelmeztessük, hogy ne töltsék tárczairással az idejüket, mert ahhoz, hogy valaki egy tárczát meg tudjon írni, nem elég, hogy az illető gondolatait le tudja írni, hanem ahhoz hivatás is kell, a mit megtanulni nem lehet.

De nem közölhetünk olyan cikket sem, mint az Öné, mert az tisztára babona. Hogy mi köze van az egyes években fellépő nagymérvű rovarpusztításoknak az Ön által szerencsétlennek tartott napokhoz, azt teljességgel nem értjük; valamint nem értjük azt sem, hogy miért volna például áprilisban 1., 3., 15., 17., 18- és 21-ike olyan nap, a melyeken semmiféle munkát se szabad megkezdeni, mert ha ezeken a napokon kezdünk munkába, akkor a »tengeren szerencsétlenség« lesz, vagy »silány mező termés« lesz stb. Hogy egyesek a pénteki napot és a 13-ikát szerencsétlennek tartják, azt még meg tudjuk bocsájtani, bár okos és komoly ember erre sem ad sommit, de hogy valaki egy egész naptárt állítson össze szerencsétlen napokról, az tisztára érthetetlen. Ha elfogadnánk az áprilisban Ön által említett napokat szerencsétleneknek s más négy ember más 6—6 napot nyilvánítana ki ilyennek, akkor azután egész áprilisban, sőt talán egész éven át se volna szabad dolgozni. Hagyjon fel az ilyen ókori babonákkal s fordítsa figyelmét komolyabb dolgokra.

H. L. Az állami kezelésbe vett községi erdők őrzésénél alkalmazott erdőőrök, ha azokat a közigazgatási erdészeti bizottság nevezi is ki, nem törvényhatósági alkalmazottak s így félárú jegy váltására jogosító igazolványra nincs igényük. Törvényhatósági erdőőrök azok, a kik a törvényhatóság saját erdejénél (pl. Budapest székesfővárosnál) vannak alkalmazva.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

Irodába vagy vadászati állást keres, 25 éves, róm. kath., szakiskolát végzett és szakvizsgázott nőtlen egyén, a ki több évi gyakorlattal bír, jó rajzoló és fáczános; beszél: magyarul, németül és tótul, április hó 1-re megfelelő állást keres. Címe a szerkesztőségénél megtudható.

(4. II. 1.)

Középkolát és erdőőri szakiskolát végzett, irodai és erdei gyakorlattal bíró 20 éves urad. erdősegéd azonnali belépésre állást óhajt. Beszél magyarul, tótul és kevésbé németül. Címe a szerkesztőségénél megtudható.

Kérelem. Tisztelettel kérem lapunk előfizetőit és és t. erdőőr társaimat, hogy miután jelenlegi állásomat családi körülményeim miatt, eléggé nagy családdal kénytelen voltam elhagyni: részemre egy szerény erdőőri vagy vadőri állást ajánlani kegyeskedjenek. Jó szakgyakorlati és egyéb bizonyítványokkal rendelkezem. Czimem: Burián Jenő erdőőr, Csóth (Veszprém megye).

HIRDETÉSEK

1640/1910. sz.

Pályázat.

A beszterezabányai m. kir. erdőigazgatóság kerületében megüresedett egy elsőosztályú és két másodosztályú altiszti állásra, előléptetés esetén három másodosztályú altiszti, illetve három erdőlegényi, esetleg segéderdőőri állásra, az állományszerű illetményekkel, pályázat nyitattik.

Fölhivatnak az ezen állomásra pályázók, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában körülírt szakképzettséget, a m. kir. kincstári erdészeti szolgálatába ujonnan belépni kívánók ezen felül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és halló képességüket, kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos, avagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint az életkorukról, illetőségükről, eddigi alkalmaztatásukról, nyelvismereteikről, katonai kötelezettségükről szóló bizonyítványokkal felszerelt és sajátkezűleg írt kérvényeiket 1910. évi április hó 10-ig a beszterezabányai m. kir. erdőigazgatóságnál nyujtsák be.

Beszterezabánya, 1910. évi márczius hó 10-én.

(2.)

M. kir. erdőigazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A báró Jósika Lajos által alapított hitbizományi uradalomban Kendermező székhelylyel (Szilágy m.) egy erdőőri állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása egy évre: 600 kor. készpénz, szabad lakás, házikert és tüzelő, 1-ső évben egy drb., azután 2 drb. tehén és annak bornya részére nyári legelő, 10 kat. hold föld, a mit a kinevezendő erdőőr tartozik megmunkálni.

Pályázati kérések szakvizsga, szolgálati, orvosi és személyi adatokat igazoló bizonyítványokkal felszerelve Nagyméltóságú báró Jósika Sámuel Úrhoz címezve f. évi április hó 15-éig alólirotthoz nyujtandók be.

Az állás azonnal elfoglalható.

Csákigorbó, 1910. évi márczius 15.

Báró Jósika-féle hitbizományi uradalom Erdőgondnoksága.

(3.)

Turcsa Tivadár, erdőmester.

962/1910. sz.

Pályázati hirdetmény.

«Az Erdő» folyó évi márczius hó 15-én megjelent számában az 1910. évi 864. sz. pályázati hirdetmény alatt hirdetett erdőaltiszti és erdőlegényi állásokra vonatkozó kérvények benyújtási határideje az 1910. évi május hó 1-ig meghosszabbíttatik.

Zsarnócza, 1910. évi márczius hó 5.

(5.)

M. kir. erdőhivatal.

Fehér Orpington keltető tyúktojás

kapható válogatott törzsektől darabját 27 fillérért, Lőrincz István m. kir. főerdőőrnél. Erdőbádony (Zólyom megye). (1. VI. 2.)

27 q fajtisza, magas csiraképességű, jól áttelelt

kocsányos tölgy vetőmakk
q-ként 8 koronáért Dunavecse vasutállomásra szállítva eladó.

Mintával is szívesen szolgál a p.-csabonyi erdőgondnokság, u. p. Dunavecse.

(6.)